

Fathel Neema

Europa kent een rijke kunsthistorische traditie. Met namen als Rembrandt, Durer en Goya, de schilderkunst van de Hollandse zeventiende eeuw en de schilderkunst, beeldhouwkunst en bouwkunst van de Italiaanse Renaissance hebben bij ons hun sporen nagelaten.

Fathel Neema is de zoon van een nog veel oudere cultuur. Hij werd in 1964 in Kerbela, niet ver van Bagdad, in Irak geboren. Het is het land van het oude Mesopotamië, het Tweestromenland met de rivieren de Eufraat en de Tigris, waar volgens de verhalen van het Oude Testament in het Paradijs de eerste mens tot leven werd gewekt. Het land kent een lange en rijke geschiedenis met grote beschavingen zoals die van de Sumeriërs, Assyriërs en Babyloniërs.

Wat brengt een zoon van zo'n land er toe om Europa te bezoeken en daar een studie op te vatten aan een academie in Den Haag?

Hij meldde zich jaren geleden na eerst een volledige kunstopleiding aan de academie in Bagdad te hebben afgerond. Hij was al een volleerd schilder en graficus, maar had blijkbaar goede redenen om een westerse academie te bezoeken.

Veel veranderingen in gang zetten doe je dan niet als docent. Een enkele opmerking was genoeg om hem aan het denken te zetten. Hij deed er zijn voordeel mee.

Zijn werk toont een ingetogen en bescheiden karakter, ook al werkt hij overwegend snel. Zijn prachtige tekenhandschrift en intelligente vorm- en kleurgebruik leiden ertoe dat zijn werken altijd spannend blijven. Het vak kent voor hem geen geheimen.

Het is een lust voor oog en geest om te zien hoe hij als een ware componist en op geraffineerde wijze scherp gesneden vormen afwisselt met schilderachtige en tekenachtige elementen, die een duidelijke associatie oproepen met zijn land van herkomst. Zijn kleuren zijn aards en zorgvuldig afgewogen. Hij is een bewonderaar van Willem de Kooning, hoewel zijn collageachtige manier van werken en het gebruik van letters, cijfers en andere grafisch symbolen eerder doen denken aan de schilderijen van Rauschenberg en de Pop-art uit de jaren zestig. Ze tonen in hem de graficus. Maar zijn vormtaal, zijn onderwerpen en kleurgebruik associëren hem nog meer met de kleitabletten, rolzegels en wetstafels uit zijn land van herkomst, waar de monumentale paleizen van Hammurabi en Nebukadnezar uit het zand van de woestijn oprijzen en waar spijkerschrift en kalligrafie hun duidelijke invloed hebben achtergelaten.

Zijn gedrevenheid en volhardendheid met behoud van een eigen gezicht tonen in hem het ware kunstenaarschap. Hij is een bescheiden mens, maar een kunstenaar van formaat.

Het was een groot plezier met hem te werken.

Simon Koene

26 mei 2009